

LÁZEŇSKÁ KÚRA

IVANKA DEVÁTÁ

motto

Ivanka Devátá

Lázeňská kúra

Praha
2012

*Tento příběh není autobiografický.
Nenavštívila jsem žádné Smrčiny,
neznám žádného Cyrila
a Kristýna nebyla zrzavá.*

© Ivanka Devátá, 1997

Cover illustration © Iva Hüttnerová, 2008, 2010, 2012

ISBN 978-80-7246-684-9

PROLOG

Léto onoho roku, jenž se stal jedním z mezníků mého života, mi neslibovalo nic lepšího než předešlé měsíce.

Leden mi přinesl skličující schůzky s advokátkou a v únoru jsme si s Antonínem Bečvářem po osmi letech řekli u rozvodového soudu svá ne. Jaro se vleklo v trpkém rozjímání o tom, jak hořké konce mají některé sladké začátky.

Když jsem dokončila studium herectví na Akademii múzických umění a nastoupila angažmá v předním pražském divadle, téměř okamžitě jsem podlehla kouzlu o devět let staršího blondáka se šedýma očima. Oslnivý kolega zvaný Tonek se stal hned v první sezóně mým partnerem ve Strakonickém dudákovi a já v roli Dorotky ani vzdáleně netušila, kolik Zulik bude napříště ohrožovat mé štěstí, popřeji-li švarnému pištcí sluch i mimo jeviště. Otevřela jsem tudíž své naivní srdce dokořán, když jsem předtím poněkud nešetrně postrčila maminku s tatínkem hodně dozadu, aby měl Toneček dost místa. Tonek si v mém srdci udělal pohodlí.

O rok později si ho udělal i v mém bytě. Se showvávým pohrdáním vystrnadil ze společného domova všechny milé upomínky na mou minulost – skříně po babičce, květinový stolec od maminky a záclony, které háčkovala teta Růža – a zařídil ho po svém. Opojena láskou, nezmohla jsem se na protest, tím spíš, že můj milovaný vládl uměním postavit každý protichůdný názor do světla tak

nepříznivého, že ho i mnohem protřelejší oponent s pocitem studu zavrhl sám. Konečně vášnivé lásce bývá lhostejné, zda dochází naplnění mezi nábytkem starobylým, nebo hypermoderním. Některá se spokojí i stodolou.

Přesto ve mně časem nabýval vrchu pocit, že se Tonek nepřestěhoval ke mně, nýbrž já k němu. A ani ten netrval příliš dlouho. Tonek se brzy nasytil vzrušujícího vědomí, že jsme se stali hlavními aktéry nejnovějšího divadelního drbu, a začal prodlévat mimo domov častěji, než bylo mladému manželství zdrávo. Každou chvíli měl po představení „pracovní schůzku“, z níž se vracel k ránu s temnými kruhy pod uhýbavýma očima. Navzdory tomu jsem i nadále věřila, že *omnia vincit amor*, a začala nesměle o dítěti. Tonek si prohrábl plavou kšticí: „Proboha, Johano, dítě? Chceš přece v životě něco dokázat! Chceš se snad stát špičkovou herečkou, ne?“

Byl to dobrý argument. Málokterá začínající umělkyně by prohlásila, že nechce v životě dokázat nic a jejím cílem je stát se herečkou špatnou. Moje námitky, že máme řadu skvělých hereček, jež jsou zároveň matkami, odbyl mávnutím ruky, jako by měl své informace o tom, že si tyto herečky děti příležitostně půjčují v sirotčinci. A odešel na další pracovní schůzku, která mi měla napovědět, že moje kariéra bude už dost ohrožena úsilím udržet si tak úžasného muže, jako je on.

Následovala léta odpouštění, naděje, dočasných sblížení, proseb, slz i vzdoru. A pak se v divadle objevila Kristýna. Bezbarvá pihovatá zrzka s prozíravým návykem vědoucně se usmívat při diskusích, v nichž neměla co říct. Byla chytrá jen natolik,

aby věděla, že pohazování plamennou hřívou zrychlí tep i kolegům, kteří se dávno smířili s rolí figurkářů. Zrychlilo ho i Tonkovi. Když už byl z pracovních schůzek udřený jako kůň, prasklo to.

U rozvodu tvrdil, že já jsem omyl, a když ještě dravě pohovořil o majetkovém vyrovnání, působil dojmem člověka, který přišel vrátit nahnilé jablko a žádá zpět peníze. Horké slzy mi dělaly nepěkné skvrny na halence, zatímco Tonek se usmíval téměř nepřičetně, zejména když jsme vyšli na chodbu plnou dalších čekatelů, jimž tak dával na srozuměnou, kdo z nás dvou má čeho litovat.

Poslední premiéru sezóny jsem odehrála v mrákotách a výsledek vypadal podle toho. Červenec mě zastihl ve vydrancovaném bytě, jak balím kufr do lázní, které mi závodní lékař doporučil už v lednu, hned jak zjistil, že mi hravě spočítá žebra i přes zimník.

Do lázní jsem se netěšila. Opouštěla jsem Prahu s vědomím, že můj sen noci svatojanské skončil; nyní jsem jako kočka na rozpálené plechové střeše, a dobře mi tak, protože jsem se neměla pouštět do hrátek s čertem.

Bylo 14. července 1976.

DEN PRVNÍ – STŘEDA

„Tak ahoj,“ nasadil Cyril přísný výraz. „Za tři neděle jsem zas tady a nechci vidět žádný hluboký vztah k citově mělkému pánovi!“

„Z hlubokého vztahu k mělkému pánovi jsem se přijela zotavit,“ opáčila jsem stroze. Pak jsem se zastyděla a přešla k vroucnějšímu tónu: „Díky, Cyrile, jsi hodný. Ani nevím, jak ti to oplatím.“

To jsem vskutku nevěděla. Nikdo mi nikdy neporadil, jak splácet něžný cit a galantní úsluhy s ním spojené muži, k němuž chováme pouze vše promíjející shovívavost obvykle vyhrazenou milovaným mladším bratrům. Kdyby se mi například Cyril jednoho dne svěřil, že pozval sekretářku svého šéfa k sobě do bytu, tam ji v náhlém hnutí mysli uškrtil a schoval do gauče, velice laskavě bych mu vysvětlila, že mordovat slečny je bakané. Navíc to přináší jisté problémy, protože jestli to nevíš, Cyrilku, taková slečna v gauči začne brzy ošklivě zatouchat. Půjdemě pěkně na Veřejnou bezpečnost, povíme to tam pánům, kteří budou tak hodní a slečnu si odvezou. No, ty pak budeš nějaký čas klečet na hračku, ale já ti budu posílat buchy a psaníčka.

Jenomže Cyril se k takovému vztahu stavěl odmítavě. Ochetně by nějakou tu slečnu zaškrtil, kdyby měl zaručeno, že začnu řvát: „Cože? Takovou couru tlustou si taháš do bytu? Uuhuhuaá!!! Škyt škyt. Zlomil jsi mi srdce!“

Srdce mi bohužel zlomil někdo jiný a v Cyrilovi začala vzkvétat naděje, že příště dostane příležitost

on. I rosil tu naději dobrými skutky poukazovanými na můj účet. Jedním z nich byl můj přesun z Prahy do Smrčín.

A tak jsme onoho 14. července v jedenáct třicet stáli uprostřed malebných lesů před lázeňskou budovou Diana. Už jsem se přihlásila v přijímací kanceláři a zavazadla odložila v pokoji. Zbývalo jen rozloučit se. Rozpačitě jsme šoupali nohama v prachu cesty, nevědouce, jak se mají rozžehnat lidé, jejichž city se míjejí, když tu kolem nás přešel dlouhán v nejlepších letech, obtěžkaný kufry. Věnoval mi oceňující pohled, jaký by potěšil každou ženu, neřku-li ženu zrazenou a podvedenou. Cyril okamžitě zaměnil přísný výraz za nerudný. Trpí totiž celý život chronickou nechutí ke ztepilým mužům, neboť ho osud obdařil postavou přerostlého permóníka. Co naplat, že jeho duch dlí ve výšinách, kam čahouni zpravidla ani nedohlédnou! Cyril by byl mnohem šťastnější, kdyby mu ženské nedohlédly na bradu. Navíc k nám ještě otevřeným oknem přijímací kanceláře vzápětí dolehlo nadšené cvrlikání:

„Vítám vás, pane docente! Už se na vás těšíme. Ale jděte, vy jeden, to *vy* jste čím dál mladší! Budejte si přát trojku jako vždycky?“

Bylo zřejmé, že jde o stálého hosta ozdobeného nejen akademickým titulem, ale i šarmem, a jako takového těšícího se výjimečně přízni dam. Cyril by se jistě chmuřil méně, kdyby nově příchozí byl nevrlý penzionovaný hrobník.

Z této situace jaksi přirozeně vyplynulo, že na mně začal mámit slib, že budu *hodná*. Tvářil se, že tím míní dodržování léčebného režimu, já však dobře věděla, že má na mysli sexuální zdrženlivost.

Projela mnou vlna nevole. Za ta léta, co se známe, by přece mohl vědět, že nejsem žádná nymfoman-ka, nýbrž notoricky věrný idiot! Který navíc v dané chvíli ani nemá komu být věrný. Přesto jsem se ovládla a poslušně kývala, že ano, budu hodná. Stejně to přijal s nedůvěrou otce, jemuž se dcerka zapřísahá, že už nikdy, opravdu nikdy nebude říkat teta Kráva, ale vždycky jen teta Klára. Nicméně po mém slibu nebylo co dodat, a tak Cyril odfrčel.

Loudala jsem se k jídelně, abych zjistila, dostane-li se mi nějakého žvance, a pokud snad ano, kde mi bude servírován.

„Mladá pani, večer se tu hraje,“ ozvalo se pojednou za mými zády. Kde se vzal tu se vzal dědoušek o holi.

Hraje se, hm. Asi nějaké oblastní divadlo zajíždí na melouch.

„Ano? A co?“ pokusila jsem se o zdvořilý zájem.

„Jak to co? Přeceť k tanci! Přijdete?“ naklonil se ke mně stařík dychtivě a vytvořil pro nás kousek soukromí v oblaku česnekové vůně.

Pěkný dědoušek, chlípny dědek! Sotva se drží na nohou, ale očima mlsá ve výstřihu!

„Ne, nepřijdu. Jsem tady nová. Odpusťte, už musím...“ Překotně jsem se vrhla mezi lítačky do jídelny.

„No právě že nová! Mladá krev, hehe,“ sípal dědouš za dveřmi.

Trochu zadýchaná, jako bych právě unikla strašlivému nebezpečí, jsem s kartičkou z kanceláře v ruce přistoupila k první číšnici, která se namanula. Přelétla pohledem jméno, potom mne, a v oku jí svítla spiklenecká jiskra:

„Pan docent Hán by si přál sedět s vámi u stolu. Na oběd bude chodit v jedenáct třicet.“

Pohlédla na mne tázavě. Neměla jsem tušení, kdo je docent Hán, ačkoliv vyslovila jeho jméno způsobem, jakým říkáme *Karel IV.* Že by to byl ten okufrovaný elegán? Ovšem v rozpoložení, v němž jsem se právě nacházela, jsem kašlala na všechny mužské včetně Otce vlasti.

„Jestli je to možné, ráda bych jedla později.“

Odmrštěná kuplířka se na mě podívala s ohromením, jaké by si zasloužil dědic zřeknuvší se jmění po strýci z Kanady ve prospěch Revolučního odborového hnutí, a ucedila: „Půl jedné, stůl číslo pět.“

Její životním snem zřejmě bylo sedět s docentem Hánem a obědovat do roztrhání těla.

Protože ještě nebylo ani dvanáct, vyšla jsem před léčebnu a usedla na lavičku rozpálenou červencovým sluncem. Přese všechnu snahu zahloubat se nad programem příštích tří týdnů se mi myšlenky s mučivou neúprosností stále znovu a znovu vraceły k ústřednímu tématu posledních měsíců mého života – k Tonkovi.

S hrůzou jsem cítila, jak se mi oči plní slzami. Neřvi, okřikla jsem se surově a otevřela oči dokořán, aby mi slzy nevyhrkly na tváře. S Tonkem je konec. Tóněk je zkrátka uzavřená kapitola. A ty jsi tady proto, aby ses dala dohromady, a ne se drásala vzpomínkami.

Radši jsem se zvedla. Vida, za chvíli bude půl! Zvolna jsem zamířila k jídelně, a náhle byl můj mírný hlad zahnán pocitem silné nelibosti. Ach bože, málem bych byla zapomněla! Zase se budu muset představovat!

Představování je pro mne něco asi tak příjemného jako kamínek v botě. Mám totiž poněkud neobvyklé příjmení. Johana Jarní. A pokaždé když to vyřknu, můj protějšek, byť se sám jmenoval třeba Vrtipírko, pokládá přímo za svou povinnost uvtípnout se: „Jarní? A proč ne Podzimní?“ Je to tak zoufale stereotypní! Tak nudné. Přitom si každý ten vtipálek myslí, jak úžasně je originální. Zábavný chlapík. Čtverák Kacafírek. Cheche.

To Tonek, když jsem se po absoloriu představovala v divadle jednomu po druhém, podržel mou ruku ve své a přimhouřil šedé oči: „Chráněná?“

Bylo to tak nečekané, že jsem jen nejspíše zakokotala: „Ne-e.“

Pouštěl mi ruku pomalu, jako by ji zároveň hladil, a šedé oči se smály. „Tak tedy nechráněná? To tě, děvčátko, utrhnu jak sedmikrásku!“

A taky že utrh. No nic.

U stolu číslo pět už seděly dvě ženy. Jedna starší, prošedivělá, s hladkými vlasy svázanými v týle do uzlu, a křehká mladá tmavovláška. Odhodlaně jsem k nim přistoupila.

„Dobrý den. Jsem přidělená k vašemu stolu. Dovolu, abych se představila. Johana Jarní.“

„Těší mě, Vachová. Marie,“ podala mi ruku starší paní.

„Helena Lichá,“ pípla tmavovláška.

První, co mi projelo hlavou, bylo: A proč ne Sudá? Tak Jarní je taky čtverák Kacafírek, cheche!

Neodolatelné nutkání k smíchu jsem se snažila zamaskovat společenským úsměvem. Určitě marně. Ženská, co se jako smyslů zbavená kření na talíř čočky, sotva odpovídá všeobecné představě o lvici

salónů. Proboha, já opravdu nejsem normální! Před chvílí slzy, a teď zas tohle...

Zjištění, že jsem šílená, mě rozjařilo natolik, že jsem ze sebe vydala několik zvuků nikoli nepodobných krátkému zašteknutí. Možná by se tímto způsobem vhodně uvedl hravý teriér. Moje spolustolovnice musely nabýt dojmu, že jsem se do lázní přijela léčit z představy, že teriér jsem. Koneckonců ve Smrčinách se léčí především nervy.

Když jsem vdechla a opět vykašlala pár čoček, uklidnila jsem se natolik, abych mohla zapříst nezávaznou konverzaci o přírodních krásách okolí, léčebných procedurách a počasí. Druhý chod na mne účinkoval jako sedativum. Polovařené vepřové ve vodnatelném sósu se ustrašeně krčilo vedle špenátu, v němž mouka jasně vyhrávala nad zeleninou. Většinu talíře zabíraly knedlíky bělostné jako padlý sníh, jelikož se jim nedostalo potěšení seznámit se s vajíčkem. Nasoukala jsem do sebe pár soust a zdvořile vyčkala, až si obě ženy vezmou ze společného talířku broskev, což bylo celkem zbytečné gesto, poněvadž všechny tři plody byly tvrdé jako křemen.

Po obědě jsem se vydala hledat ordinaci číslo dvě. Po menším tápání jsem ji našla v suterénu budovy. V čekárně seděl jakýsi mladík a proti němu dvě tlusté mandy v příliš těsných a příliš krátkých sukních, s nohama roztaženýma, takže jim bylo vidět až do kapličky. Jedna měla silonovou blůzku růžovou, druhá žlutou, a obě štrikovaly cosi bílého. Usedla jsem na lavici vedle nich. Když můj zrak po chvíli zabloudil k mladému muži, překvapeně jsem zamžikala.

Tohle nebyl jen tak někdo. Byl to Belmondo. Ovšem Belmondo, jemuž kdosi nedopatřením rozšlápl obličej. Všechny rysy v jeho tváři neukázněně skotáčily. Jedno oko výš než druhé, nos jako slalomová dráha, ústa vzácně nesouměrná. Nezdálo se však, že by si byl nositel podivuhodné vizáže vědom jakéhokoli nedostatku. Když se před ním někdo zmínil o jisté podobnosti, určitě mluvil pouze o Belmondovi a rozšlápnutí si nechal pro sebe. Poněvadž mladý muž, když zachytil jeden z mých kradmých pohledů, vyslal ke mně úsměv velice sebejistý a dobyvačný. Než mohl přistoupit k další akci, otevřely se dveře ordinace a mezi nimi stanulo zjevení.

Královna Kleopatra. Smolně černé vlasy, hedvábná pleť, mandlové oči, nádherně vykrojené rty. Patrně jen z čirého rozmaru na chvíli vyměnila šaty pošíité perlami za uniformu zdravotní sestry. Téměř jsem čekala, že tleskne a zvolá: Připravte galéru!

Kráska však nechala růžové poupě svých úst rozpuknout jen proto, aby z něj vypustila: „Pan Ďurko, prosím!“

Aha. Tak tedy Jean-Paul Ďurko.

V příštích minutách jsem se snažila utřídít myšlenky pro nadcházející pohovor. Bolí mě páteř. Krční i bederní. Tady, tady, a sem to vystřeluje. Mám také pocuchané nervy. Nespavost, deprese, stavy úzkosti. Příčina? No právě, příčina. Nejlepší by bylo říct, že mám nervy vybičované alkoholem. Pořád mi to připadalo přijatelnější než vyprávět úplně cizímu člověku o svém manželském krachu.

Belmondo vyklouzl z ordinace, kam se vnesla růžová manda. Nepokračoval však v cestě. Zastavil se přede mnou a zálibně kroutil hlavou:

„Ten noštek! Ten noštek!“

Chvilí jsem jen zírala a pak jsem odpálila:

„Pikantný, čo?“

„Raj-cov-ný!“

Světák přimhouřil oko a významně se zašklebil, což mu vyrovnalo rysy v obličejí tak zázračně, že na prchavý okamžik vypadal jako Belmondo před rozšlápnutím. Pak natáhl ruku a štipkou prstů sevřel špičku mého nosu. Plácla jsem ho přes ruku jen o zlomek vteřiny později a zahřměla jsem:

„Nesahat na vystavené zboží!“

Žlutá manda pustila pět ok a jehlicí si proklála zápěstí.

Frejír se naopak samolibě zasmál a začal si pís-
kat, vzdaluje se jako někdo, kdo si právě hladce do-
mluvil rande. Ještě jsem se nevzpamatovala z ohro-
mení, když mě Kleopatra pozvala do ordinace. Příjemná lékařka tak kolem pětatřiceti mi pokynula k židli.

„Copak vás trápí?“

Spustila jsem svůj připravený monolog o páteři. Moc hezky mi to šlo. Kde to píchá a kde trne. Jenže doktorka Dušková k tomu nepřičinila jedinou po-
známku. Pouze na mne zpytavě hleděla a občas řekla: „A dál?“

Už jsem probrala všechny obratle od kostrče k at-
lasu, když mě napadlo: Má to přece v kartě, to moje
pitomé zhroucení!

Kapitulovala jsem. „Rozvedla jsem se.“

Upřela jsem na ni žalný pohled, od nějž jsem si
slibovala pružnou nápravu svého problému. Nějak
jsem doufala, že si lékařka ještě upřesní pár detai-
lů, hrábne po telefonu a vyšle do Potočné sanitku

se dvěma hromotluky. Ti vyrvou Tonka z náruče zrzavé Kristýny (aniž by ji nějak zvlášť šetřili – naopak jí budou neurvale smýkat a posléze ji odmrští k peci, kde si zmíněná rozrazí koleno o otevřenou troubu). Po pár hodinách pak vloží zbloudilého chotě do náruče její. Jemu ještě cestou spadnou šupiny z očí, takže se nejdřív se šarmem sobě vlastním doktorce Duškové omluví, že jsme ji obtěžovali, potom mě popadne v pase a vyhodí do vzduchu: Cáčorko, jdi balit, v pondělí odlétáme do Benátek!

Tonek má vždycky v rukávu překvapení. Někdy Benátky, jindy Kristýnu.

Lékařská péče nebyla toho léta ještě na takové výši, pročež se doktorka Dušková jen věcně zeptala: „Kdy?“

„V únoru.“

„A nemůžete se s tím vyrovnat.“

Mlčky jsem hledala kapesník, neboť nízká úroveň našeho zdravotnictví mě roztesknila.

„No,“ pokračovala lékařka vlídně, „nejste sama, s kým takový životní zlom zamával. Máme tu třeba paní, která po rozvodu přestala chodit. Čistě nervová záležitost. Uvidíte, že to zvládneme!“ Plurál napovídal, že Tonek opustil nejen mne, ale i doktorku Duškovou. „Život nekončí, jak by se vám teď mohlo zdát. Napíšu vám samé příjemné procedury. Perličkové koupele, skotské stříky, podvodní masáže a ultrazvuk na páteř. Hlavně se nevyhýbejte společnosti! Chodte na výlety, je tu krásné okolí. Jděte si zatančit, určitě zde najdete nové přátele. Samota rozhodně není nic pro vás.“

Pilně mi čmárala do lázeňského průkazu a já si představovala, jak píše: *Obědvat s docentem, trsat*

s dědkem a muchlovat se s Belmondem. K čertu s takovou terapií!

Ale to už jsem dostala průkazku zpátky spolu s povzbudivým úsměvem: „Do prvního poschodí k okénku Rozpis procedur. A hlavu vzhůru! Jste pořád jako obrázek, vy dlouho sama nezůstanete!“

Jako obrázek. S názvem Hřbitov na podzim.

Vyplížila jsem se do prvního patra a vsunula kartičku do příslušného otvoru. Boubelatá hnědovláska po ní sáhla a rozzářila se:

„Jéje, paní Johanka! Nezlobíte se, že vám tak říkám? Když vy pořád vypadáte jako holčička! Jako v tom filmu – jak se to jen jmenovalo? Na prahu života, že jo? Tak jak to rozepíšeme? Asi nebudete chtít vstávat moc brzo. Hihihí. Herečky nevstávají za kuropění, co?“

„To víte, sestři. Kolem deváté masáž, v deset nějaký ten střík a před dvanáctou bublinky,“ zavtipkovala jsem chabě, leč boubelce to stačilo.

„Před dvanáctou bublinky, hihihí! Vy jste mi veselá kopa!“

„Ano,“ souhlasila jsem ponuře. „Právě proto jsem tady. Trpím mimořádně těžkou formou chechtavky.“

Sestři zabublala jako horský potok v kamenitém terénu a postrčila průkaz zpátky.

„Děkuju moc,“ šoupla jsem do okénka čokoládu.

„Hihihí, to nemuselo být,“ upejpla se boubelka a skočila po pamlsku, až prorvala obal. „Jo, a až zas budete mít záchvat té své chechtavky, přijďte. Něco s tím uděláme.“

Pomyslela jsem si, že od ní to zní asi jako *Břídte, báb báječdė gabgy broti rýbdě*, a odporoučela jsem se.

Zbytek odpoledne jsem strávila vybalováním a teskným přemítáním, jak proboha ty tři neděle přežiju. Byla jsem v lázních poprvé, takřka proti své vůli, a nemohla jsem pochopit zanícení některých žen pro tento druh léčby, jenž se podle mne ze všeho nejvíc podobal nemocničnímu režimu. Přesto jsem už potkala dámy vracející se z lázní v rozpoložení hýčkaných koček krmených smetanou. Nadšeně vyprávěly o úžasných zážitcích a z toku jejich řeči se co chvíli vynořoval jakýsi Zdeněk, zatímco o choti jménem Eda nepadlo ani slovo. Přinejmenším do chvíle, kdy si poopravily kouřově přelitý účes a s mnohoznačným úsměvem podotkly, že Eda je v určitých věcech opravdu velmi tolerantní. Vždycky mě napadalo, že tolerantní manžel je lichotivý eufemismus pro důvěřivého troubu.

Já jsem si po prvním dni ve Smrčinách přes veškerou usilovnou snahu vcítit se do hýčkané kočky připadala jako kočka odložená v útulku pro opuštěná zvířata. Najíst mi dali, to ano. Ovšem páníček, co by mě když už ne pohladil, tak aspoň odkopl, nikde.

Po večeři jsem se snažila číst, rozdmýchávajíc jiskřičku potěšení alespoň z toho, že mám samostatný pokoj, myšlenky mi však utíkaly. V sedmimílových botách se přenášely přes lesy, luka, pole, výsky a řeky tam k nám, kde vpozdvečer voní růže až k závratí a potůček v zahradě zpívá neměnnou, milovanou ukolébavku. A když se zešeřilo, mrskala jsem se důtkami vzpomínek na táboráky, kdy jsme s Maškovými, Velínskými a staromládeneckým Jardou Dvořákem pekli živáňskou. Mužští polévali maso, hovoříce o jednotlivých ingrediencích

marinády s odborností bab kořenářek, a my ženské, projednou v roli bezstarostných pijáků, doplňovaly sklenice.

A pak se začalo zpívat. Bezpočtu moravských, chodských a slovenských písniček stoupalo za tichého doprovodu Jardovy kytary ke hvězdnému letnímu nebi jako díkůvzdání za nádherný den.

*Už sa ten mesiček za tú horú bĕlá,
ráda bych věděla, co můj milý dělá.
Včera mi sliboval...*

Uhuhuhuaá!!! Škyt škyt. Včera mi sliboval! Té noci jsem si z polštáře udělala Priessnitzův obklad.

DEN DRUHÝ – ČTVRTEK

Druhý den mého pobytu v lázních začal úchvatně. Zaspala jsem. Všechno. Odběr krve, snídani i první proceduru. Perličkovou koupel jsem měla napsanou na osm třicet a vzbudila jsem se do plného slunce v devět hodin s pozoruhodným plastickým vzorečkem na pravé tváři. Bodejť ne. V dětství jsem taky uřvaná po výprasku spala jako dřevo.

Házela jsem na sebe součástky oblečení, chroupajíc přitom sušenky, což nemohu doporučit žádné dámě, která je natolik cimprlich, že jí čtvrt kila tvrdých drobků v podprsence dokáže zkazit dopoledne. Ze dveří jsem vyrazila v hlubokém předklonu, jenž měl jednak demonstrovat kajícínou pokoru, a za druhé znemožnit studium ornamentální výzdoby mé tváře.

Sestra-upírek přijala mou omluvu shovívavě a přeobjednala mě na druhý den. Zato v koupelích jsem unikla pohromě jen o vlas. Padla jsem totiž na lázeňskou mužného zevnějšku, která jednala s pacientkami s něhou bachařky v ženské věznici. Vyděšené ženy kmitaly mezi chodbou a jednotlivými kójemi jako vykouřené vosy. Že mi můj poklesek prošel, jsem přičetla na vrub šťastné okolnosti, že se lázeňská ke mně přiřítla z pravé strany, a usoudivši z pohledu na mou opuchlou tvář, že mi hned po ránu někdo nafackoval, dostala dobrou náladu. Vrazila mě bez komentářů do koupele, nařídila budíček a šla se přesvědčit, zda se z vany do vany neposílají motáky.

Lázeň byla nesmírně příjemná. Při každém pohybu opouštěly něžné bublinky s lehkým zašimráním mé tělo a stoupaly líně k hladině, kde praskly. Po krátké chvíli jsem mohla upadnout do blažené dřímoty, nebýt toho, že jsem před vstupem do vany nedokázala odložit hlavu. Můj mozek se totiž v posledním roce stal mým nepřítelem číslo jedna, protože mi ustavičně přiváděl před duševní zrak srdce drásající výjevy. Tak i teď. Kristýna v houpací síti. Mezi bledými rty stéblo trávy. Usmívá se k nebi, jako by chtěla svést samotného Pánaboha. Tonek řeže růže, a kdykoliv pohlédne na houpačku, zatáhne břicho, které mu poslední dobou utěšeně roste. (Kristýně to nevadí, protože mu rostou i příjmy.)

Možná jsem neměla jezdit do lázní. Měla jsem přes prázdniny přijmout místo mzdové účetní. Pořádž kdykoliv má můj mozek sečíst pár trojmístných čísel, vyčerpá ho to do bezvědomí.

Z úvah mě vytrhlo zvonění budíčku. Škubla jsem sebou tak, že jsem ve vteřině zahubila všechny zbývající bublinky. Však také lázeňská přidusala, dřív než budíček dozněl, a ještě mokrou mě zabalila do prostěradla způsobem, jímž se poutají šílení do svěřacích kazajek. Předepsaných dvacet minut odpočinku na lůžku jsem protrpěla. Nevím proč, ale některé léčebné praktiky, třeba vrtání zubů, punkce a podobně, jsem si nedokázala oblíbit. Zábaly patří mezi ně. Příliš mi připomínají bolestné zážitky z dětství, kdy mi maminka ledovým zábalem srážela teplotu.

Tehdy probíhala péče o nemocné dítě následovně. Nejprve mě maminka půl hodiny honila po bytě. Jelikož mi děs z nadcházející akce dodával

křídla, byla jsem nepolapitelná. I býval přizván na pomoc dobrovolník, který byl po ruce. Tatínek, babička, strýc, případně všichni. Když mě smečka uštvala, servalo ze mne pyžamko (rvaní pyžamka nedálo se z vrozené krutosti, ale proto, že z dítky svíjejícího se co klubko hadů se pyžamko *svléknout* prostě nedá), a maminka přikročila ku kladení dítěte do zábalu. Dalších patnáct minut se jí pouze dařilo tisknout mi k mokrému prostěradlu záda, protože jsem jí rukama obemkla šiji a nohama bedra a držela se s úporností zoufalce, jenž visí z okna v desátém patře. Dobrovolníci mi odtrhávali údy z matčina těla s konejšivými domluvami, které nepozorovaně přecházely v drsné kletby, až se mě konečně podařilo zabalit. To už jsem musela mít teplotu aspoň pětáctýřicet a z mých katanů se viditelně kouřilo. V posteli ležela uřvaná housenka a z celého srdce prahla po maceše, jež by ani za mák nedbala rozpáleného sirotka a zkoušela by si nový klobouk.

V dané chvíli jsem však veškeré vzpurné myšlenky potlačila, neboť hřmotná lázeňská byla do té míry zosobněním síly a moci, až člověk v jednom kuse myslel na ostnatý drát. Při odchodu z kabinky jsem se dokonce musela přemáhat, abych jí z vděčnosti, že mě za pozdní příchod nezbičovala, nenavrhl, že jí budu každý večer cítit boty.

Vyšplhala jsem ze suterénu do přízemí a zastavila se v malé hale, abych prostudovala lázeňský průkaz. První dny v lázních studují pacienti průkaz ustavičně. Převážně za účelem zjištění, kde měli být před čtvrthodinou. Já se teď dozvěděla, že za pět minut dostanu podvodní masáž v sanatoriu I. máje. Hrklo ve mně. Vůbec jsem nevěděla, kde to je. Ale

jedna vlídná paní mě vyvedla až před budovu a naměřovala kaštanovou alejí doprava. Uháněla jsem alejí a hádala, zda dostanu masáž podvodní, nebo pěstní.

Běda! Sanatorium bylo monumentální. První suterén. Druhý suterén. Elektroléčba. Magnety. Bazén. Podvodní masáž.

Konečně! Vklouzla jsem do čekárny a na židli zaujala pozici, jež měla vzbudit zdání, že tam sedím už od včerejška. V rohu se polohlasně bavily dvě ženy.

„Dívala jste se včera na televizi?“

„No, dívala, ale on ten, jak se jmenuje, no, co hrál toho lumpa, on mně nějak nesedí. Je takovej... Já nevím.“

„Ale ona byla báječná, vidíte?“

„No, snad jo. Lidem se líbí. Ale já ji nemám ráda.“

„Hm. A potom, na tu komedii, jste se dívala?“

„Jo, na kousek.“

„Jenom na kousek? To se vám taky nelíbilo?“

„Ne. Já nevím proč, ale já tomu fousatýmu nemůžu nějak přijít na chuť.“

Zatoužila jsem být pozvána na zlatou svatbu náročné paní. Dalo se předpokládat, že dá na stůl dort, přijme od manžela náhrdelník a vzdychne: „Já ti nevím, Karle, ale nějak ti nemůžu přijít na chuť. Nějak mi nesedíš.“

„Paní Jarní?“

Popelavá blondýna s nečistou pletí zaplácanou líčidlem se tázavě rozhlédla po čekárně. Vyskočila jsem přímo podlézavě. V malé kabině jsem odložila všechn oděv a v následujících minutách došla

k přesvědčení, že sestra Sylva, jak se blondýna jmenovala, zatím někde odložila všechnu zdrženlivost. Jinak by mi sotva mohla dát při prvním setkání tak bezprostředně najevo, že práce rehabilitační sestry je pro ni jen nudnou předehrnou k tomu, v čem vidí těžiště své činnosti. Ještě jsem jí nestačila říct, kde mě nejvíc bolí páteř, a už mě informovala, že má zrovna v prádle jednoho zazobaného předsedu JZD. Bohužel, jak jsem vyrozuměla, předseda byl pouze předeprán a k vyvážce mělo dojít až v neděli večer, poněvadž mu na víkend přijede stará. Jakkoliv byla masáž báječná, nemohla jsem se dočkat konce. Deprimovalo mě, jak sestra Sylva s bezbřehou samozřejmostí předpokládá, že naše duše souznějí v harmonickém akordu. Podle ní jsem si šla občas stříhnout Julii, abych dostala do prádla režiséra, jehož stará je v porodnici. Celou masáž jsem sbírala odvahu k replice, kterou by v prvních minutách uplatnila každá jen trochu statečná dáma: Promiňte, ale dala bych přednost méně důvěrnému rozhovoru.

Nedokázala jsem to. A tak mi kněžka prchavých lásek nakonec slíbila, že mi příště poví, jak to s tím zubařem dopadlo.

„Se zubařem?“ vyjevila jsem se.

„No, dyť vám povídám, že v sobotu mám rande s jedním zubařem od Hulína! Vy mě neposloucháte,“ nasupila se Sylva.

Uchlácholila jsem ji přiměřeným všimným a prchla do kabinky. Tam, oblékajíc se toho dopoledne už potřetí, a navíc načichlá smyslnou atmosférou Sylvina pracoviště, připadala jsem si sama jako sexuální pracovnice, které jdou kšefty.

U oběda jsem seděla zvadle. Cítila jsem únavu nepřiměřenou vydané energii. Paní Vachová a Helenka Lichá se smály; prý je to první dny vždycky tak. Nimrala jsem se v okurkové omáčce a toužila stočit se v posteli do klubíčka. Leč žádné klubíčko, nýbrž ultrazvuk.

Tuto proceduru aplikoval pán s duší něžnější motýla. Lázeňský průkaz přijal s gestem, jímž debutantka přijímá svou první kytici orchidejí.

„Sundáme si prádýlko, lehneme si na břicho, ručičky podle tělíčka.“

Docela se mi ulevilo, že jsme si na břicho nelehli spolu. Napatlal mi záda něčím studeným a pak po nich začal jezdit čímsi, co vypadalo jako stříbrné telefonní sluchátko. Bylo to příjemné, hlavně proto, že jsem při tom mohla dřímat. A z dřímoty mě nevytrhlo už ani opětovné oblékání a cesta do pokoje. Než jsem usnula, stačila jsem si uvědomit, že jsem v poledne neprolila ani slzu nad mladým králíčkem, kterého Tonek jistě Kristýně upekla na česneku. Někdy dokážu být strašně bezcitná.

Dvouhodinový spánek mě osvěžil do stavu mírné marnivosti. Už ani nepamatuji, kdy jsem věnovala svému zevnějšku pozornost větší než tu, jež se jmenuje hygiena. Teď jsem se pod vlivem náhlého přílivu energie dokonce decentně nalíčila, vyčesala si tmavé vlasy do uzlu, který vypadal na hodinovou údržbu, ale já ho umím za tři minuty, a oblékla ostře zelené hedvábné šaty zahraničního původu. Koupila jsem je levně od režisérky Machajové, která tvrdila, že ji omrzely, ač bylo zřejmé, že už se do nich nevejde. Bílou kabelku přes rameno, vyrazila jsem kaštanovou alejí na průzkum okolí.

Bohužel nikoliv sama. Blbec Mozek šel se mnou a vyzvídal, zda si už Tonek s Kristýnou udělali kafe. Právě jsem mu hrozila trepanací lebky, když jsem potkala rozšlápnutého Belmonda se třemi noštěky, jedním zvíci Cyranova. Belmondo na mne vrhl vítězný pohled Napoleona, který ještě neví, že v Rusku je poněkud chladněji než na Korsice. Noštěky zvětřily, že jsem si šaty nespíchla sama, a protáhly se. Zvedlo mi to náladu.

Na konci dlouhé aleje mě čekalo příjemné překvapení v podobě zahradní restaurace s posezením venku a tanečním sálem uvnitř. Sedla jsem si ke stolku s veselým kostkovaným ubrusem a objednala si kávu. Ještě mi ji nepřinesli, a už jsem viděla, že předpověď doktorky Duškové, že nebudu dlouho sama, se vyplní, byť jinak, než to myslela. U nízkého plůtku restaurace se zastavil postarší pár, rýpal se vzájemně lokty do žeber a civěl na mě jako na nový přírůstek zoologické zahrady ve výběhu pro medvědy. Nato se dvojice vydala rovnou ke mně se čtrnáctikarátovými úsměvy četných korunek.

„Je tady volno?“

„Ano. Jistě.“ Usmívala jsem se přívětivě v roli sympatické herečky Jarní, ale za úsměvem se vztekala nerudná, po samotě toužící Johana: Akorát na vás jsem čekala!

„Jste paní Jarní, že jo? My se tudele s tatškou vsadili. A von že prej ne, že ste voplácanější. Tedkon mi musí zaplatit pivo,“ hnízdila se panička spokojeně na židli.

„No tak! Nech toho! To paní herečku nezajímá,“ zardíval se pán.

„A co by ne? Však si dá paní Johanka pivečko s náma, že jo? Můžem vás pozvat?“

„Ne, děkuji. Opravdu ne, už mi nesou kávu,“ odmítla jsem zdvořile, zatímco Johana pěníla: To je úroveň! Co si myslíš, ženská? Že vytáhnu svejch pět piv denně?

„Děláte chybu. V tomhle hicu není nad pivo. A teďkon si vzpomínám,“ mamina na židli přímo nadskočila, „že v tom posledním filmu... Jak se to menovalo, taťko?“

„Okno ve čtvrtým poschodí,“ styděl se taťka.

„Jo. Tam ste vyzunkla půllitr na jeden zátah. A žádný upejpání, panečku.“

„To je takový trik. Půllitr není plný. Je v něm přilepená sklenička dnem vzhůru,“ pokusila jsem se o vysvětlení, ale Johana mě okřikla: Buď zticha! Každý bábě musíš vyžvanit profesionální tajemství!

„To sou mi věci, slyšíš, taťko?“

Mamina si zula boty, a v předtuše příjemné hodinky, která ji zásobí drby na měsíc, začala zeširoka: „Moc vám to v tom filmu slušelo. V těch modrejch šatech. Bohdalce zasejc sluší bílá. A heleďte, Johanko, jaká vona je takle normálně? Porád tak srandovní? A mocli za rok vydělá? Hromadu, že jo?“

V tom okamžiku mě Johana přeprala.

„Lituji, ale informace tohoto druhu nepodávám. Platím, slečno!“

Úsměv babice zkysl. V modrým mi to slušelo. V zeleným jsem protivná. Taťka měl uši rudé jako pionýrský šátek.

Přestože jsem se rozloučila už zase s profesionálním úsměvem, kráčela jsem ke svému dočasnému domovu o nepřítelů bohatší. A přitom chybělo tak málo, a mohla jsem si s maminou do večere tykat.

DEN TŘETÍ – PÁTEK

Nebožka kolegyně Amálka Perná říkávala, že po šedesátce je ze všeho sexu nejlepší pořádné kýchnutí. Amálka určitě nikdy nedostala skotský střík. Protože to je rafinovaná rozkoš nesrovnatelná s ničím. Zejména pro někoho, kdo si už rok nekýchl.

Když jsem v pátek vstoupila nahá do vykachlíkované místnosti, již vévodil kovový hranol se dvěma pákami a hadicí, rozhlížela jsem se dost nedůvěřivě. Ale za chvíli, otáčejíc se zvolna kolem své osy pod proudem vody tu horkým, tu ledovým, jsem jenom vzdychala. Doktorka Dušková měla pravdu. Stojí za to žít. A než byla procedura u konce, učinila jsem slib, že pokud ještě někdy podlehnu volání srdce a těla, spojím svůj život jedině s ovládacím pultem pro skotské stříky. Neboť takového partnera aby pohledal. Poskytuje slast, pije jen vodu a nelítá za ženskými. Svými vlasy tě budu omývat, lásko, rozloučila jsem se s ním nývým pohledem a vyběhla křepce před léčebnu, poněvadž jsem čekala, že ve mně probuzené životní síly explodují jako rozbuška.

Tu hodinu, která mě dělila od reflexní masáže, jsem strávila ostrým pochodem kaštanovou alejí, vyhlížejíc sedřeného dřevorubce, jenž by mě poprosil, abych mu pomohla porazit ten nejtlustší strom. Cha! Porazit! Vytrhla bych ho jako lebedu. Levou rukou.

Masáž mě poněkud zpacifikovala. Sestřička sice vypadala jako květinová víla, ale palce měla z oceli.

O tom, že není kráčející exkavátor, mě přesvědčila teprve konverzací.

„Jémine, vy máte krásný kombinátko! To není odtud?“

„T-o jsem si ko-ou-pila v Pa-a-říži,“ hekala jsem

„No jo, to se hned pozná. Jak má některá pacientka něco nápaditýho, tak to má zvenku. Já nevím, proč vyrábíme takový smutný věci. Já mám kluka. Jsou mu čtyři. A když mu koupím flanelovou košilku, je v ní málem k nerozeznání od fotra, kterej si jde zahrát mariáš.“

„Naši návrháři umějí vyrobit hezké věci. Jenže nákupčí je prý odmítají. Že by to nikdo nekoupil. Vím to to známého, který – au – v tom pracuje.“

„Protože nákupčí jsou dědkové s kšandama a říděj se podle svýho blbýho vkusu,“ rozvášnila se sestři a vrazila mi pod lopatky palce až po zápěstí. „Hezky si to kombinátko hlídejte. Příležitost dělá zloděje.“

„Ale sestři, kdo by kradl spodní prádlo!“

„A to byste se divila! Paní Mráčková se v koupelích ztratily kalhotky. Jo, kalhotky. A protože se vědělo, kdo se s ní ve vaně střídal, zašla za dotyčnou do pokoje, a co byste řekla? Kalhotky visely v koupelně na šňůře!“

„Prosím vás! A co ta zlodějka řekla?“

„Že je tý paní chtěla jen vyprat.“

Pravda, smály jsme se nahlas a dlouho, ale stejně na mě v čekárně nemuseli zahlížet jako na únoskyni nemluvnat. Ta ženská v zeleném svetru mě očima zrovna provrtávala a ti dva dědkové rovněž nevypadali, že se ostýchají požádat mě o autogram. Tak jsme se zasmály, no. Ukamenujte nás.

V hale jsem se srazila s Helenkou. Taky už měla ten den po procedurách, a protože zbývala chvíle do oběda, posadily jsme se.

Tak jako v nemocnicích, i v lázních si pacienti otvírají srdce. I bylo mi dáno nahlédnouti do toho Helenčina. Nebyla už tak mladinká. Provdala se před šesti lety. Hned po svatbě začala mít zdravotní potíže a lékaři ji varovali před otěhotněním, protože dítě by jí mohlo odčerpat příliš mnoho vápníku z kostí. Manželé však po dítěti toužili, a tak to Helenka riskla. Teď má krásného synka a zničené zdraví. Špatně chodí, brzy se unaví, a co je horší – prognóza lékařů není příliš růžová. To ji zase poznamenalo psychicky. Ale manžel je hodný. Moc jí pomáhá.

V duchu jsem vzdychla. Manžel je hodný. Teď. Jak dlouho bude trvat, než se začne ohlížet za pružnými dívkami s tenisovou raketou pod paží? Nejprve kradmo, s pocitem viny, později se vzdorem, a nakonec s přesvědčením, že má právo i na něco jiného než jenom na práci a návraty ke stále častěji posedávající ženě. Ach, Helenko!

Navenek jsem ovšem překypovala optimismem, hovořila o pokrocích lékařské vědy a nových lécích.

„Štěbetalky, pojdte se najíst!“

Paní Vachová na nás shlížela s úsměvem. Tak jsme šly.

V jídelně nás čekalo překvapení. U našeho stolu sedělo takové to stvoření, o němž nemůžete s jistotou říct, zda je to předčasně zestárlá dívka, nebo neuvěřitelně zachovalá stařena, případně něco mezi tím. Avšak soudě podle dětinského chování, byla to slečna. Bledá a hubená. Hned nám oznámila, že je u našeho stolu přechodně, od zítřka bude sedět

v dietní jídelně. A věru, následující hodinka nás přesvědčila, že zažívací ústrojí průsvitné slečny je tak delikátní, že cokoliv chuťově výraznějšího než vlažná krupičná kaše by jí časem přivodilo smrt.

Jen vložila do úst první lžící polévky, překvapeně zamžikala: „Joj! Ta je ostrá!“ Mdlá univerzální omáčka na kousku hovězího ji skoro porazila. „Joj, ta je slaná!“ rozkašlala se. Pak už jen tak honila příborem ďábelskou krmí po talíři a nás tři pozorovala s obdivem, jaký by zasloužili kejklíři živící se polykáním ohně. Nechtěla jsem si zopakovat štěkot z prvního dne, tak jsem si úporně prohlížela jednotlivá zrnka rýže na svém talíři, střežíc se zavadit zrakem o své společnice. Když ale přišla na stůl místo moučnicku zmrzlina a éterická slečna se chytila za krk s výkřikem: „Joj! To mě studí hrdlo,“ upustila jsem lžičku a zajela pod stůl.

Tam se mi naskytl zajímavý pohled na solidní polobotku paní Vachové, jak opakovaně a poměrně surově šlape na špičku Helenčina střevíčku. Když jsem se vynořila, hleděla paní Vachová zasněně z okna, zatímco Helenka, všecka brunátná, zápasila se smrtí v záchvatu ničivého kašle. Ulevilo se jí, teprve když nás slečna se svým šokovaným zažívacím traktem opustila.

Probraly jsme pak možné příčiny přemrštěného chování naší dočasné společnice a sjednotily se na tom, že buď bledule vystavuje na odiv přecitlivělost svých orgánů, aby se domohla pozornosti, již se jí v životě nedostává, nebo ji rodiče opravdu živilí výhradně rýžovým odvarem, protože ta třetí sudička při jejím narození prorokovala, že až bude dítěti čtyřicet, požije zmrzlinu, zastudí si hrdlo a zemře.

Po obědě jsem se snažila trochu číst, ale venku bylo příliš krásně, aby se člověk povaloval v posteli. Tak jsem si oblékla bílé kraťásky s růžovým tričkem a vyrazila do přírody opačným směrem než předešlého dne. Záhy jsem se ocitla na široké lesní cestě lemované po jedné straně plotem obory a po druhé vysokým lesem, do nějž se každých deset minut zakouslo odpočívadlo s lavičkami. Po hodině volné chůze jsem se na jednu z nich posadila. Zdálo se mi, že jsem se toho dne neslušně moc nasmála a že je načase trochu si zatruchlit, jak se na zdrcenou ženu sluší.

I počala jsem promyšleně dloubat do nezhojených ran, neboť, jak známo, člověk sám sobě nejlepším jest nepřitelem. Vzpomínala jsem, že byl právě takový krásný slunečný den, když Tonek přišel domů opět až ráno s oním vážným výrazem, který jsem tak dobře znala a jenž byl předzvěstí zásadního rozhovoru s variantou A nebo B. Rozhovor měl vždy stejné aranžmá. Tonek se usadil do velkého ušáku v rohu pokoje, a poněvadž další židle byly až u protilehlé stěny, nezbylo mi než stát před ním jako školačka před ředitelem.

Při variantě A mi Tonek sděloval, že dospěl k hořkému poznání, že ho dost nemilují, neboť nemám pochopení pro svobodu, již umělec jeho formátu k životu nezbytně potřebuje. Mluvil o rozmachu ducha a nutnosti sestoupit až na dno, neboť právě tam umělec čerpá podněty pro tvůrčí práci. Rozmach ducha na něm vidět nebyl, ale že se vrací z nějakého dna, jsem poznala podle nohavic zabláčených až po kolena. Pak ještě krátce pohovořil o mé měšťácké duši, jež zaslepena touhou po dítěti

staví plenky nad Shakespeara, a usnul. Účelem této varianty bylo zdusit v zárodku mé případné výčitky (nejlepší obrana je útok), a zároveň ve mně vzбудit takové pocity méněcennosti, které by mě ochromily jako nervový plyn.

V prvních letech manželství jsem se plačky hájila, vyvracejíc falešná obvinění. Protože se však stejná situace opakovala příliš často, zlostejněla jsem. Ba, bývaly chvíle, kdy jsem se dokonce na vlastní účet bavila. Jak jsem totiž tak nehodná stála před svým chotěm, pociťovala jsem silnou spřízněnost se ženou, jejíž mučednický manželský osud popsal Antonín Klášterský v básni *Obraz*:

*A měsíc pad jí do čela
a ona stála, mlčela,
a měsíc pad jí na líce,
a stála tam jak světice.*

Jednoho dne jsem se s tou literární družkou v neštěstí musela ztotožnit zvlášť dokonale, neboť Tonek najednou zařval: „No jó, ty seš prostě světice!“ Mlčela jsem dál, protože bych mu těžko vysvětlovala, že vedle člověka, pod jehož pojmem svobody se skrývá jen sobectví a touha vést veselý mládenecký život, se žena stane světicí překvapivě snadno.

Varianta B vstupovala v platnost tehdy, když se Mistr nadužíváním svobody natolik zbědoval, až ztratil sebekontrolu a dovolil kajícnosti, aby ho přepadla se zákeřností chřipky. Pak hovořil stejně přesvědčivě o svém bídném mravním profilu, o tom, že není hoden mé lásky a důvěry, a neuváženě se zavazoval k doživotní abstinenci a monogamii.

Někdy se mu podařilo i zaštkat, čemuž jsem nepřikládala váhu, protože Amálka Perná mě mimo jiné poučila i o tom, že když brečí mužský, netečou z něj slzy, nýbrž alkohol. I tak bývala varianta B přijatelnější.

Ten krásný den loňského babího léta na začátku září přinesl variantu B. Byla však nějak zdlouhavá. Nejméně stá repríza úspěšného představení Návrat ztraceného chotě už měla spět ke konci, když tu začal Tonek improvizovat. V monologu se objevily inovace. Dílčí bilance, probuzení k životu, hřích, jež posvětila láska.

Zneklidněla jsem.

Jelikož však Tonek po svém zvyku upadl uprostřed zpytování svědomí do posilujícího spánku, nedopátrala jsem se smyslu jeho slov. Možná by mi zůstal utajen ještě celé měsíce, kdyby Tonek předčasně neprocítl a nepropadl touze po ujištění, že i muž, jehož obvyklých pět litrů krve je momentálně zředěno alkoholem v poměru jedna ku jedné, je milován. Doklopýtal k telefonu, vytočil číslo a začal tokat. Ustala jsem ve vedlejším pokoji v opakování textu a přitiskla si obě ruce na hrud', neboť mé srdce nechtělo věřit mým uším a trvalo na tom, že si to půjde vedle s Tonkem vysvětlit. Beze mne. Tonek pěl píseň lásky v opileckém nářečí: „Viže zež pro Tonyňka ozdrov ubrzdřed vod všššenosti. Mi – škyt – miluju tě, Kryzdýnko!“

Kristýna. Srdce se přestalo dobývat z hrudi. Zkamenělo.

„Copak tak sama, mladá paní?“

Fuj, to jsem se lekla! Ani ne tak těch dvou mužů, kteří se přede mnou zastavili a otevřeli partii tím

nejotřepanějším způsobem, jako spíš pomyslení, že jsem se asi v hlubokém ponoru do vlastní minulosti tvářila poněkud nekonvenčně.

Copak tak sama. Byla jsem v pokušení odpovědět: Právě se tomu snažím přijít na kloub. Páni však nečekali na odpověď, a usadivše se bez vyzvání na vedlejší lavičku, seznámili mě s názorem, že hezké paninky jsou posílány do lázní, aby obveselovaly upracované muže, a nesvědčilo by o třídním uvědomění, kdyby se této povinnosti chtěly vyhnout.

Ocitla jsem se v rozpacích. Dostalo se mi výchovy, která počítala s tím, že se budu pohybovat výhradně ve společnosti džentlmenů. Pravda, jisté pokyny jsem dostala i pro případ, že by mě nějaký muž obtěžoval. Měla jsem prchat a volat o pomoc. Avšak prchánilo se býti situací nepřiměřené. Tak jsem seděla jako pecka.

Pánové obstarávali konverzaci. Dozvěděla jsem se, že starší podsaditý muž je lakýrník, mladý Herkules buldozerista. První ženatý, druhý svobodný, oba unudění.

„Není tu žádněj, tendleten, život. Akorát to pivo.“

„Ale jděte! Jsou tu prý krásná výletní místa, dole v městečku koupaliště, třikrát týdně se tu tančí a denně je otevřená knihovna.“

Hned jsem viděla, že knihovna není to pravé.

„Vy, mně se zdá, myslíte spíš na děvčata! Chodíte na podvodní masáže?“ Oba pochopili mou poslední větu jako změnu tématu, ač tomu bylo naopak. Nechodí, zahučeli.

No jo. To je potom těžký. Sylva by je protáhla životem.

Usoudila jsem, že zdvořilosti bylo učiněno zadost, a vstala jsem. Muži se vymrštili též a srovnali svůj krok s mým.

„Kam vlastně jdete, pánové?“ zeptala jsem se pichlavě.

„S váma,“ opáčili bezelstně a ani jeden neprojevil ochotu plácnout mě přes zadek, aby mi umožnil prchání. Naopak. Herkules vyslídil v trávě pár jahod a podal mi je právě v okamžiku, kdy se z ohbí cesty vynořily mně už známé mandy. Z tašek jim čouhaly jehlice a z očí jehly. Jako bych je slyšela.

„Viděla ste? Ta je čiperná!“

„Co byste čekala? Kouká jí to z vočí.“

„Ta de po tom blondákovi. Křena s sebou tahaj, aby se neřeklo.“

„Jo, pani. Ale jen do setmění. Dneska v čekárně ji jeden vošahával, a vona prej, ať jí nešahá na zbóží.“

„Mankote, to sou teď ženský!“

Přestože mě postavili do nepříznivého světla, nedokázala jsem se na své společníky zlobit. Nakonec se chovali, jak nejlépe uměli, a jejich naivní dotěrnost byla možná jen zoufalou snahou podílet se aspoň trochu na lázeňském životě. Moje účast se společenskými sirotky však nešla tak daleko, abych přijala pozvání na pivo. Rozloučili jsme se před Dianou.

Ještě ten večer jsem napsala Cyrilovi, že jsem strašně hodná; ani lakýrníkovi, ani buldozeristovi jsem nedovolila, aby mi v lese ukradli hubičku. Zalepila jsem dopis a s potouchlým úsměvem hádala, kolik početních chyb Cyril udělá ve svém vědeckém pojednání Podíl žízal na propustnosti jílovitých zemin.

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.